

22.10.2019

Asia/4

§ 333

Toisen asteen maksuttomuuden kokeilun väliraportti

HEL 2019-010417 T 12 00 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi liitteenä olevan väliraportin toisen asteen maksuttomuuden kokeilusta.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Anssi Ahlberg. Asiantuntija poistui kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Anssi Ahlberg, projektisuunnittelija, puhelin: 310 22241
anssi.ahlberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Toisen asteen maksuttomuuden kokeilun väliraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti (17.9.2018/579 §) ryhmäaloitteen pohjalta esittää kaupunginvaltuustolle, että Helsingin kaupunki lähtee edistämään toisen asteen maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle niin, että ensimmäiset toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi tehdään lukukaudella 2019–2020.

Kaupunginvaltuusto päätti (28.11.2018/378 §) hyväksyessään vuoden 2019 talousarvion kohdentaa 2 miljoonaa euroa toisen asteen maksuttomuuden kokeiluun. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti (18.12.2018/268 §) budjettivalmistelunsa yhteydessä kohdentaa määrärahan lukuvuonna 2019 aloittaville ensimmäisen vuoden opiskelijoille lainattavaan oppimateriaaliin, HSL:n Helsingin sisäiseen matkakorttiin ja kulttuurikäynteihin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsitteli kokouksessaan 22.10.2019 kokeilun väliraporttia. Väliraportilla tuotiin lautakunnalle tietoa kokeilun sujumisesta ja alustavista tuloksista.

Kokeilun toteutus

Kokeilun piiriin kuuluivat opintonsa syksyllä 2019 aloittaneet ensimmäisen vuoden opiskelijat Helsingin kaupungin lukioissa (myös lukioon valmistava koulutus) sekä Stadin ammatti- ja aikuisopistossa (perustutkinto- ja VALMA-opiskelijat).

Lainattavan oppimateriaalin hankinnassa hyödynnettiin perusopetuksen oppimateriaalihankintoihin kilpailutettua kirjavälittäjää. Lukiot tekivät päätilaukset kesäkuun aikana ja tarvittavat lisätilaukset syksyllä, kun opiskelijoiden kurssivalinnat olivat varmistuneet. Stadin ammatti- ja aikuisopistolle on suunniteltu hankittavan tabletteja oppimisyhteisöjen käyttöön.

Kokeiluun piiriin kuuluneille opiskelijoille hankittiin pääsääntöisesti HSL:n AB-vyöhykkeiden kausiliput. Matkalippu muodosti opiskelijoille veronalaisen edun, josta Helsingin kaupunki tekee ilmoitukset tulorekisteriin. Tästä syystä opiskelijoita ohjeistettiin selvittämään edun mahdollinen vaikutus muihin etuuksiin ennen matkalipun hakemista.

Kulttuurikäynneissä nähtiin tilaisuus rakentaa yhteistyötä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Yhteistyön seurauksena toteutettiin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lanseeraama Pääsy sallittu -kampanja, jonka tapahtumiin ilmoitauduttiin Kultus.fi-sivustolla 30.9.2019 mennessä.

Alustavat tulokset

Alustavat tulokset koostuvat kokeiluun varatun määrärahan käyttökohteista 30.9.2019 mennessä ja kokeilun piirissä olleille opiskelijoille syys-lokakuun vaihteessa toteutetun kyselyn tuloksista.

- Kokeilu on lisännyt digitaalisten oppimateriaalien käyttöä Helsingin kaupungin lukioissa. Helsingin kaupungin toisen asteen maksuttomuuden kokeilussa 82 prosenttia hankitusta oppimateriaalista on ollut digitaalista.

- HSL:n matkalippuja on annettu kokeilun aikana 4 866 opiskelijalle (30.9.2019).

- Pääsy sallittu -kampanjan tapahtumiin tuli 828 ilmoittautumista 30.9.2019 mennessä. Kampanjan täyttöaste oli n. 21 %. Ilmoittautumiset muihin kulttuuritapahtumiin jatkuvat syksyn ajan.

Opiskelijakysely

- Kyselyn perusteella maksuttomuuden kokeilu on vaikuttanut opiskelu-
paikan valintaan hieman tulkinnasta riippuen noin 23–39 prosentilla lu-
kioiden aloittaneista opiskelijoista.
- Lukiolaiset itse kokivat maksuttoman oppimateriaalin selvästi tär-
keimmäksi keinoksi madaltaa toisen asteen opintojen kustannuksia.
- Enemmistö kyselyyn vastanneista lukiolaisista valitsisi itselleen
useimmiten painetun materiaalin.
- Kyselyyn vastanneista suomenkielisten lukioiden opiskelijoista 95 %,
ruotsinkielisten lukioiden opiskelijoista 90 % ja Stadin ammatti- ja ai-
kuisopiston opiskelijoista 78 % otti käyttönsä ilmaisen matkalipun.
- Jos kausilippu olisi pitänyt maksaa itse, sen olisi jättänyt hankkimatta
18 % suomenkielisten lukioiden vastaajista, 10 % ruotsinkielisten lu-
kioiden vastaajista ja 33 % Stadin ammatti- ja aikuisopiston vastaajista.
- Kyselyyn vastanneista opiskelijoista 88–97 % piti matkalippua melko
tai erittäin tärkeänä opintojen kannalta ja 66–83 % melko tai erittäin
tärkeänä vapaa-ajan kannalta.
- Kyselyyn vastanneista opiskelijoista 74–94 % koki mielekkääksi, että
opiskeluun sisällytetään kulttuurikäyntejä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Anssi Ahlberg, projektisuunnittelija, puhelin: 310 22241
anssi.ahlberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Toisen asteen maksuttomuuden kokeilun väliraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano